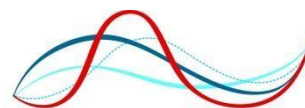

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU

DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU
REPUBLIKE HRVATSKE

IZVJEŠTAJ O KVALITETI ZA STATISTIČKO ISTRAŽIVANJE

Anketa o dohotku stanovništva (ADS) za 2015.

Organizacijska jedinica: Služba statistike potrošnje i dohotka stanovništva
Priredila: Zvezdana Barić

lipanj 2017.

0. Osnovne informacije

- Svrha, cilj i predmet istraživanja

Istraživanjem se prikupljaju podaci o bruto i neto dohotku kućanstava i svih članova kućanstava, podaci o obrazovnom statusu osoba, statusu u aktivnosti i zaposlenosti, brizi o vlastitom zdravlju i brizi o djeci, podaci o financijskome i materijalnom statusu kućanstva te podaci o ostalim aspektima životnih uvjeta kućanstava. Istraživanje je referentni izvor podataka za praćenje statistike dohotka, siromaštva i socijalne isključenosti. Rezultat istraživanja: Pokazatelji siromaštva i socijalne isključenosti (monetarno siromaštvo, pokazatelji materijalne deprivacije, distribucije dohotka, uvjeta stanovanja).

- Izvještajno razdoblje

Istraživanje se provodi u godišnjoj periodici, stoga je izvještajno razdoblje kalendarska godina, odnosno 2015..

- Pravna osnova

Zakon o službenoj statistici (NN, br. 103/03., 75/09., 59/12. i 12/13. – pročišćeni tekst)

Godišnji provedbeni plan statističkih aktivnosti Republike Hrvatske 2015. Godine

Uredba EC br. 1177/2003 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. lipnja 2003. u vezi sa statistikom Zajednice o dohotku i životnom standardu – EU-SILC

Uredba EC br. 1980/2003 od 21. listopada 2003. o provedbi uredbe EC br. 1177/2003 u vezi s EU-SILC koja se odnosi na definicije i ažurirane definicije

Uredba EC br. 1981/2003 od 21. listopada 2003. o provedbi uredbe EC br. 1177/2003 u vezi s EU-SILC koja se odnosi na aspekte prikupljanja podataka i postupke imputiranja

Uredba EC br. 1982/2003 od 21. listopada 2003. o provedbi uredbe EC br. 1177/2003 u vezi s EU-SILC koja se odnosi na uzorkovanje i pravila praćenja

Uredba EC br. 1983/2003 od 7. studenoga 2003. o provedbi uredbe EC br. 1177/2003 u vezi s EU-SILC koja se odnosi na popis primarnih varijabli

Uredba EC br. 28/2004 od 5. siječnja 2004. o provedbi uredbe EC br. 1177/2003 u vezi s EU-SILC koja se odnosi na sadržaja izvještaja o kvaliteti istraživanja

Uredba EC br. 676/2006 od 2. svibnja 2006. o provedbi uredbe EC br. 1177/2003 u vezi s EU-SILC koja se odnosi na definicije i njihovu korekciju

EU-SILC 065 Opis ciljanih varijabli za 2015, EUROSTAT

- Sustav klasifikacije

Odluka o Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti 2007. – NKD 2007. (NN, br. 58/07. i 72/07.)

Nacionalna klasifikacija zanimanja 2010. – NKZ 10. (NN, br. 147/10.)

Nacionalna standardna klasifikacija obrazovanja – NSKO (NN, br. 105/01.)

Međunarodna standardna klasifikacija obrazovanja

Stupanj urbanizacije (DEGURBA) 2011.

(NUTS) Klasifikacija prostornih jedinica za statistiku, verzija 2013.

Abecedni popis država, zemalja i njihovih oznaka – slovne oznake Naselja Republike Hrvatske, 2015.

Sve navedene klasifikacije objavljene su na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku u aplikaciji KLASUS:

<http://www.dzs.hr/Hrv/important/Nomen/nomenclatures.htm>

- Koncepti i definicije

Osnovne defincije

Kućanstvo je svaka obiteljska ili druga zajednica osoba koje zajedno stanuju i zajednički troše svoje prihode za podmirivanje osnovnih životnih potreba (stanovanje, hrana i drugo).

Ukupan raspoloživi dohodak kućanstva jest ukupan novčani neto dohodak koji je primilo kućanstvo i svi njegovi članovi tijekom referentnog razdoblja. Ukupan dohodak obuhvaća dohodak od nesamostalnog rada, dohodak od samostalnog rada, dohodak od imovine, mirovine, socijalne transfere te ostale novčane primitke koje kućanstvo prima od osoba izvan kućanstva.

Ekvivalentni dohodak računa se tako da se ukupan dohodak kućanstva podijeli s ekvivalentnom veličinom kućanstva izračunanom prema modificiranoj OECD-ovoj ljestvici, prema kojoj se nositelju kućanstva dodjeljuje koeficijent 1, svakoj drugoj odrasloj osobi u kućanstvu od 14 godina i starijoj osobi koeficijent 0,5, a djeci mlađoj od 14 godina koeficijent 0,3. Postupak se primjenjuje zbog određivanja ravnomjernijeg udjela svakog člana kućanstva u stjecanju zajedničkog prihoda.

Osnovni pokazatelji

Stopa rizika od siromaštva jest postotak osoba koje imaju raspoloživi ekvivalentni dohodak ispod praga rizika od siromaštva.

Prag rizika od siromaštva predstavlja granicu rizika od siromaštva. Utvrđuje se tako da se za sva kućanstva izračuna ekvivalentni dohodak po članu kućanstva. Zatim se utvrđuje srednja vrijednost (medijan) distribucije dohotka i 60% od izračunane srednje vrijednosti čini prag rizika od siromaštva. Iskazuje se u kunama.

Stopa materijalne deprivacije prikazuje postotak osoba koje žive u kućanstvima koja si ne mogu, isključivo zbog financijskih razloga, priuštiti najmanje tri od devet stavki materijalne deprivacije.

Osobe u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti je pokazatelj koji predstavlja postotak osoba u ukupnoj populaciji koje su u riziku od siromaštva ili teškoj materijalnoj deprivaciji ili žive u kućanstvu s vrlo niskim intenzitetom rada.

Kvintilni omjer (S80/S20) jest pokazatelj dohodovne nejednakosti koji mjeri odnos između petoga i prvoga kvintila distribucije dohotka, tj. odnos ukupnoga ekvivalentnog dohotka 20% populacije s najvećim dohotkom i ukupnoga ekvivalentnog dohotka 20% populacije s najmanjim dohotkom.

Ginijev koeficijent jest mjera nejednakosti raspodjele dohotka. Kad bi postojala savršena jednakost (tj. kad bi svaka osoba primala jednaki dohodak), tad bi Ginijev koeficijent iznosio 0%. Što je vrijednost bliža 100%, to je dohodovna nejednakost veća.

Relativni jaz rizika od siromaštva jest razlika između praga rizika od siromaštva i medijana ekvivalentnog dohotka osoba koje su ispod praga rizika od siromaštva.

Raspršenost oko praga rizika od siromaštva prikazuje postotak osoba koje su u riziku od siromaštva u slučaju kada je prag rizika postavljen na 40%, 50% i 70% medijana ekvivalentnog dohotka.

- Statističke jedinice

Istraživanje se provodi na uzorku privatnih kućanstava. Jedinice istraživanja su sva izabrana privatna kućanstava i svi članovi kućanstva. Za članove kućanstva stare 16 i više godina (starost na dan 31. prosinca 2014.) provodi se detaljan osobni intervju prema zadanoj metodologiji.

- Pokrivenost i obuhvat istraživanja

Istraživanje se provodi na uzorku privatnih kućanstava te prema metodologiji institucionalna kućanstva (domovi, zatvori, bolnice za trajni smještaj osoba i slično) nisu obuhvaćena.

1. Relevantnost

1.1. Korisnici podataka

Podaci dobiveni tim istraživanjem koriste se u području kreiranja socijalnih politika, u različitim znanstvenim analizama i međunarodnim usporedbama te općenito za informiranje šire javnosti o stanju socijalnog napretka.

Nacionalni korisnici: znanstveno-istraživački instituti (Institut za javne financije, Ekonomski institut, itd.), ministarstva i zavodi (Ministarstvo socijalne politike, Hrvatski zavod za zapošljavanje itd.).

Međunarodni korisnici: znanstveno-istraživački instituti, UN, ILO, UNICEF.

1.1.1 Potrebe korisnika

Znanstvenoistraživački instituti i samostalni istraživači podatke koriste za domaće i međunarodne znanstveno-istraživačke projekte i radove kako bi se razvile preporuke relevantnim institucijama za poboljšanje socioekonomskog položaja stanovništva u riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti. Ministarstva i ostali nositelji politika rezultate istraživanja koriste za utvrđivanje potrebnih poboljšanja u njihovom području djelovanja, npr. u području socijalne politike.

Međunarodni korisnici: Eurostat podatke istraživanja koristi za sustavan i korisnički usmjeren prikaz međunarodno usporedivih pokazatelja istraživanja o dohotku i uvjetima života stanovništva (za sve zemlje članice Europske unije). UNICEF koristi pokazatelje siromaštva i uvjeta života djece, kako bi usmjerili svoje aktivnosti i pomoć najugroženijim skupinama djece.

1.1.2 Zadovoljstvo korisnika

Anketa o zadovoljstvu korisnika provedena je 2013. s temom općenito o radu Državnog zavoda za statistiku. Tim istraživanjem je općenito obuhvaćeno i područje statistike dohotka stanovništva. Trenutačno nema posebnog istraživanja o zadovoljstvu korisnika koje se odnosi samo na to istraživanje.

1.2. Potpunost podataka

Podaci koji se prikupljaju tim istraživanjem određeni su metodologijom istraživanja koja je definirana uredbama EU-a i metodološkim standardima Eurostata koji se odnose na istraživanje EU-SILC (Statistics on Income and Living Conditions). Provedba tog istraživanja, obrada podataka te objava rezultata u potpunosti je usklađena s definiranom metodologijom, čime je osigurana potpuna usporedivost nacionalnih rezultata s rezultatima ostalih zemalja članica EU-a.

1.2.1 Stopa potpunosti podataka

Sadržaj istraživanja, postupak obrade te dostupnost rezultata potpuno su usklađeni s uredbama EU-a i metodološkim standardima Eurostata. Podaci osiguravaju potpunu usporedivost s podacima ostalih zemalja članica EU. Dio rezultata dostupan je korisnicima u redovitim publikacijama Državnog zavoda za statistiku. Ostali podaci dostupni su korisnicima na zahtjev. Stopa potpunosti podataka iznosi 100%.

2. Točnost i pouzdanost

2.1. Uzoračka pogreška

Uzoračka pogreška prikazuje preciznost procjene parametara populacije na temelju uzorka. Uzoračka pogreška izračunana je metodom linearizacije ili Woodruffovom metodom

(procedure SAS SURVEYFREQ i SURVEYMEANS). Izračun je proveden tako da je granica rizika od siromaštva fiksirana.

Za izračun preciznosti primjenjuje se slijedeća formula:

$$se < \sqrt{(p \times (1-p))/X}$$

Gdje je: se = standardna pogreška

sqrt = korijen

p= proporcija (stopa rizika od siromaštva)

X = minimalna efektivna veličina uzorka

2.1.1 Pokazatelji uzoračke pogreške

Tablica 1. Pokazatelji uzoračke pogreške za određene pokazatelje

Pokazatelj	Vrijednost	Standardna pogreška	Interval pouzdanosti 95%		Koeficijent varijacije (%)
			donja granica	gornja granica	
Prag rizika od siromaštva					
Samačko kućanstvo	24 979	305,94	24 377	25 577	1,22
Kućanstvo s dvije odrasle osobe i dvoje djece	52 456	642,47	51 192	53 712	1,22
Osobe u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti					
Ukupno	29,1	0,89	27,3	30,8	3,06
Muškarci	28,4	0,95	26,6	30,3	3,35
Žene	29,6	0,94	27,8	31,5	3,18
0 – 17 godina	28,2	1,83	24,6	31,7	6,49
18 – 64 godina	28,5	0,91	26,7	30,3	3,19
65 ili više godina	31,8	1,14	29,6	34,1	3,58
Jadranska Hrvatska	25,0	1,42	22,2	27,8	5,68
Kontinentalna Hrvatska	31,1	1,12	28,9	33,3	3,60
Stopa rizika od siromaštva					
Ukupno	20,0	0,77	18,5	21,5	3,85
Muškarci	19,3	0,84	17,7	21,0	4,35
Žene	20,6	0,81	19,1	22,2	3,93
0 – 17 godina	20,9	1,70	17,6	24,2	8,13
18 – 64 godina	17,9	0,74	16,4	19,3	4,13
65 ili više godina	26,3	1,06	24,2	28,4	4,03
Stopa rizika od siromaštva prema regijama					
Jadranska Hrvatska	17,4	1,28	14,9	19,9	7,36
Kontinentalna Hrvatska	21,4	0,96	19,5	23,3	4,49
Osobe u teškoj materijalnoj deprivaciji					
Ukupno	13,7	0,69	12,4	15,1	5,04
Muškarci	13,9	0,74	12,5	15,4	5,32
Žene	13,6	0,72	12,2	15,0	5,29
0 – 17 godina	13,4	1,38	10,7	16,1	10,30
18 – 64 godina	13,6	0,72	12,2	15,0	5,29
65 ili više godina	14,5	0,83	12,8	16,1	5,72
Osobe koje žive u kućanstvima s vrlo niskim intenzitetom rada					
Ukupno	14,4	0,75	13,0	15,9	5,21
Muškarci	14,4	0,85	12,8	16,1	5,90
Žene	14,4	0,81	12,8	16,0	5,63
0 – 17 godina	12,7	1,43	9,9	15,5	11,26
18 – 59 godina	15,0	0,67	13,7	16,3	4,47

2.1.2 Pristranost u procesu selekcije

Pokazatelj o pristranosti u procesu selekcije ne izračunava se jer se istraživanje provodi na uzorku slučajno izabranih jedinica. Uzorak je reprezentativan na cijelu populaciju jer nijedan dio populacije nije izostavljen.

2.2. Neuzoračka pogreška

Neuzoračke pogreške podrazumijevaju sve ostale greške koje nisu vezane uz izbor uzorka, kao što su pogreške obuhvata, pogreške mjerenja, pogreške obrade i pogreške neodgovora. Pogreške neodgovora proizlaze iz neodgovora cijele jedinice istraživanja (kućanstva ili referentne osobe – unit non-response) i neodgovora na pojedinu varijablu, odnosno pitanje u upitniku (item non-response).

2.2.1 Pogreška obuhvata

Okvir za izbor uzorka za novu rotacijsku skupinu za Anketu o dohotku stanovništva 2015. temeljio se na podacima Popisa stanovništva, kućanstava i stanova 2011. Stopa valjanih jedinica (stanova) za dio uzorka koji je prvi put u anketi (dio uzorka koji je izabran 2015.) iznosi 93,24%.

Tablica 2. Stopa valjanih jedinica prema statističkim regijama za novu rotacijsku skupinu

Statistička regija (NUTS 2)	Izabrane adrese	Valjane adrese	Stopa valjanih adresa (%)
Republika Hrvatska	5 516	5 143	93,24
Jadranska Hrvatska	2 296	2 141	93,25
Kontinentalna Hrvatska	3 220	3 002	93,23

2.2.2 Stopa nadobuhvata

Stopa nadobuhvata jest udio jedinica iz uzorka koje ne pripadaju ciljanoj populaciji. U slučaju Ankete o dohotku stanovništva predstavlja udio izabranih adresa u uzorak za koje je nakon provedenog terenskog rada (anketiranja) utvrđeno da više ne postoje, da nisu općenito nastanjene ili se na toj adresi nalazi stan koji nije namijenjen za stalno stanovanje (poslovni prostori, vikendice, kuće za odmor i sl.). Izračunava se samo za novu rotacijsku skupinu. Neutežena stopa nadobuhvata iznosi 6,76%.

2.2.3 Pogreške mjerenja

Pogreške mjerenja podrazumijevaju sve pogreške koje mogu nastati pri prikupljanju ili unosu podatka u anketne obrasce. Takve se pogreške nastoje minimizirati pravilnim definiranjem anketnog obrasca – upitnika, detaljnom obukom anketara, primjenom adekvatne metode za prikupljanje podataka te kontrolom anketnih podataka u tijeku i nakon terenskog rada.

Za Anketu o dohotku stanovništva 2015. primjenjuje se metoda prikupljanja podataka CAPI (Computer Assisted Personal Interview). Metoda prikupljanja podatka CAPI omogućuje standardizirano anketiranje. Anketni upitnik dizajniran je u programskoj aplikaciji Blaise.

Pitanja su definirana tako da su u nj uključene sve informacije dovoljne za odgovor. Ako ispitanik treba dodatna objašnjenja pitanja, većina pitanja ima dodatna objašnjenja ispod pitanja koja anketar može ponuditi u svakom trenutku. Anketar na svakom pitanju može upisati i dodatne napomene koje objašnjavaju odgovor. Provodi se detaljno testiranje upitnika u metodološkoj jedinici nadležnoj za istraživanje prije početka anketiranja. U upitnik je ugrađen automatski logički slijed pitanja i logičke kontrole odgovora (kontrola minimalnih i

maksimalnih vrijednosti, logička veza između pojedinih pitanja, kontrola nemogućih vrijednosti, kategorije odgovora su automatski prilagođene ovisno o drugim odgovorima i sl.).

Upitnik za istraživanje vrlo je detaljan. Metodologijom su zadane varijable koje je potrebno prikupiti te je upitnik izrađen kako bi što kvalitetnije prikupio tražene podatke. Budući da je sustav dohodaka na nacionalnoj razini relativno širok, jedna dohodovna varijabla definirana metodologijom prikuplja se u nekoliko pitanja u upitniku. Iz tog razloga postoje dva seta mikropodataka, set definiran metodologijom EU-a i set podataka koji je definiran anketnim upitnikom.

Upitnik je podijeljen u dva glavna dijela.

Upitnik za kućanstvo kao cjelinu: sadržava informacije za svako izabrano kućanstvo i podatke o stanu, međusobnim odnosima između članova kućanstva, demografske podatke za svakog člana kućanstva, podatke vezane za stanovanje, financijsku situaciju, trajna dobra, dohotke koje prima kućanstvo kao cjelina

Upitnik za članove kućanstva: odgovaraju svi članovi kućanstva u dobi od 16 ili više godina (starost osobe na dan 31. prosinca 2014.). Sadržava informacije o obrazovanju, statusu u aktivnosti i zaposlenosti, sve komponente dohotka na osobnoj razini, podatke o zdravstvenom statusu, brizi o djeci.

Prije prikupljanja podataka (terenskog rada) održana je obuka anketara i kontrolora. U prikupljanju podataka ukupno su sudjelovala 93 anketara i 21 kontrolor (u svakoj županiji po jedan zadužen za koordinaciju rada anketara na području svoje županije). Obuka anketara i kontrolora bila je usmjerena na pet glavnih područja: općenito rukovanje prijenosnim računalom, općenito funkcioniranje upitnika u aplikaciji Blaise, primjena aplikacije za upravljanje i prijenos podataka (Case Management System), vještine anketiranja i detaljna metodološka objašnjenja svakoga pojedinog pitanja u upitniku.

Nakon prikupljanja podataka provodi se detaljna računsko-logička kontrola anketnog materijala (kontrola minimalnih i maksimalnih vrijednosti, logička veza između pojedinih pitanja, kontrola nemogućih vrijednosti).

2.2.4 Pogreška neodgovora

Pogreška neodgovora proizlazi iz neuspjelog pokušaja dobivanja odgovora od izabrane jedinice. Razlikuju se dvije vrste neodgovora:

- neodgovor cijele jedinice istraživanja (kućanstva/referentne osobe izabrane u uzorak)
- neodgovor pojedinog pitanja – izabrana jedinica istraživanja je uspješno anketirana, ali nije prikupljen odgovor na pojedino pitanje/varijablu.

2.2.5 Stopa neodgovora jedinice

Stopa neodgovora jedinice dijeli se na stopu neodgovora na razini kućanstva i stopu neodgovora na razini osobe.

Stopa neodgovora na razini kućanstva računa se prema formuli: NRh
 $= (1 - (Ra \times Rh)) \times 100$

Gdje je:

Ra – broj uspješno kontaktiranih adresa/broj valjanih adresa

Rh – broj kućanstava uspješno anketiranih/broj valjanih kućanstava na kontaktiranim adresama

Stopa neodgovora na razini osobe računa se prema formuli: Nrp
 $= (1 - (Rp)) \times 100$

Gdje je: Rp – broj završenih osobnih intervjua/broj valjanih osoba u uspješno anketiranim kućanstvima

Ukupna stopa neodgovora računa se prema formuli: UNRp
 = (1-(Ra x Rh x Rp)) x 100

Gdje je: UNRp ukupna stopa neodgovora

Tablica 3. Stopa neodgovora

Stopa kontaktiranja adrese (Ra)		Stopa uspješno anketiranih kućanstava (Rh)		Stopa uspješno završenih osobnih intervjua (Rp)		Stopa neodgovora na razini kućanstva (NRh)		Stopa neodgovora na razini osobe (NRp)		Ukupna stopa neodgovora na razini osobe (UNRp)	
A*	B*	A*	B*	A*	B*	A*	B*	A*	B*	A*	B*
91,38	86,57	74,74	63,86	99,12	99,29	31,70	44,72	0,88	0,71	32,30	45,11

A* = Ukupan uzorak

B* = Nova rotacijska skupina izabrana u uzorak 2015

Tablica 4. Distribucija kontaktiranih kućanstava po rotacijskim skupinama

Rotacijska skupina	Intervju je prihvaćen u bazu podataka (DB135 = 1)		Intervju nije prihvaćen u bazu podataka (DB135 = 2)	
	broj	%	broj	%
1	1 111	16,9	0	0,0
2	1 112	16,9	2	66,7
3	1 460	22,2	1	33,3
4	2 879	43,9	0	0,0
Ukupno	6 562	100,0	3	100,0

Tablica 5. Distribucija kućanstava prema ostvarenom kontaktu na adresi

Rotacijska skupina	Ukupno		Adresa je kontaktirana (DB120 = 11)		Adresa nije kontaktirana (DB120 = 21 + 22 + 23)		Adresa nije pronađena (DB120 = 21)		Adresi nije moguće pristupiti (DB120 = 22)		Adresa ne postoji ili je nenastanjena (DB120 = 23)	
	broj	%	broj	%	broj	%	Broj	%	broj	%	broj	%
1	1 288	12,7	1 230	14,0	58	4,4	26	3,2	0	0,0	32	6,6
2	1 383	13,7	1 298	14,8	85	6,5	41	5,0	1	16,7	43	8,8
3	1 846	18,3	1 748	19,9	98	7,4	61	7,4	0	0,0	37	7,6
4	5 586	55,3	4 511	51,3	1 075	81,7	695	84,4	5	83,3	375	77,0
Ukupno	10 103	100,0	8 787	100,0	1 316	100,0	823	100,0	6	100,0	487	100,0

Tablica 6. Distribucija kontaktiranih adresa prema ishodu intervjua po kućanstvu

Rotacijska skupina	Ukupno		Intervju je uspješno završen (DB130 = 11)		Intervju nije završen (DB130 = 21 + 22 + 23 + 24)		Intervju je odbijen (DB130 = 21)		Cijelo je kućanstvo privremeno odsutno tijekom trajanja terenskog rada (DB130 = 22)		Kućanstvo nije u mogućnosti odgovarati na intervju (DB130 = 23)		Ostali razlozi odbijanja (DB130 = 24)	
	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%
1	1 228	14,0	1 111	16,9	117	5,3	79	4,5	18	9,0	20	7,3	0	0,0
2	1 297	14,8	1 114	17,0	183	8,3	123	7,1	22	10,9	38	13,9	0	0,0
3	1 747	19,9	1 461	22,3	286	12,9	220	12,6	37	18,4	29	10,6	0	0,0
4	4 508	51,3	2 879	43,9	1 629	73,5	1 319	75,8	124	61,7	186	68,1	0	0,0
Ukupno	8 780	100,0	6 565	100,0	2 215	100,0	1 741	100,0	201	100,0	273	100,0	0	0,0

2.2.6 Stopa neodgovora na određenu varijablu (stavku)

Stope neodgovora za određenu varijablu izračunavaju se samo za agregirane varijable dohotka prema metodologiji Eurostata.

Tablica 7. Stope neodgovora za određenu varijablu

Varijable dohotka ukupan broj kućanstava = 6 562 ukupan broj osoba = 14 840		Nema dohodak		Ima dohodak		Potpuni podatak o iznosu		Djelomični podatak ili bez podatka o iznosu	
		broj	%	broj	%	broj	%	broj	%
HY040G	Dohodak od iznajmljivanja imovine	6 165	93,95	397	7,29	199	50,13	198	49,87
HY090G	Dohodak od kamata i dividendi	6 093	92,85	469	8,62	339	72,28	130	27,72
HY050G	Dohodak od roditeljskih naknada, dječji doplatci, alimentacije, naknade za opremu novorođenčadi	5 750	87,63	812	14,92	762	93,84	50	6,16
HY060G	Ostale socijalne naknade	6 232	94,97	330	6,06	308	93,33	22	6,67
HY070G	Naknade vezane za stanovanje	6 490	98,90	72	1,32	66	91,67	6	8,33
HY080G	Redoviti novčani primici kućanstva od drugih osoba ili drugih kućanstava	6 169	94,01	393	7,22	265	67,43	128	32,57
HY081G	Alimentacija primljena (obvezatna + dobrovoljna)	6 504	99,12	58	1,07	49	84,48	9	15,52
HY100G	Plaćene kamate na stambeni kredit	6 313	96,21	249	4,57	249	100,00		0,00
HY110G	Dohodak osoba mlađih od 16 godina	6 192	94,36	370	6,80	285	77,03	85	22,97
HY120G	Porez na luksuzne proizvode	4 978	75,86	1 584	29,10	1 370	86,49	214	13,51
HY130G	Redoviti novčani iznosi koje kućanstvo isplaćuje drugim osobama ili drugim kućanstvima	6 230	94,94	332	6,10	289	87,05	43	12,95
HY131G	Alimentacija plaćena (obvezatna + dobrovoljna)	6 504	99,12	58	1,07	50	86,21	8	13,79
HY140G	Porez na dohodak i socijalni doprinosi	2 399	36,56	4 163	76,48	4 163	100,00		0,00
HY170G	Vrijednost dobara iz vlastite proizvodnje	3 563	54,30	2 999	55,10	2 477	82,59	522	17,41
PY010G	Dohodak od nesamostalnog rada (novčani)	9 731	65,57	5 109	34,43	3 945	77,22	1 164	22,78
PY020G	Dohodak od nesamostalnog rada (u naturi)	14 212	95,77	628	4,23	365	58,12	263	41,88
PY021G	Dohodak od korištenja službenog automobila za privatne svrhe	14 764	99,49	76	0,51	76	100,00		0,00
PY030G	Socijalni doprinosi (iz plaće i na plaću)	9 720	65,50	5 120	34,50	5 120	100,00		0,00
PY031G	Dobrovoljni doprinosi poslodavca	14 728	99,25	112	0,75	112	100,00		0,00
PY035G	Doprinosi u privatni mirovinski fond	14 628	98,57	212	1,43	96	45,28	116	54,72

PY050G	Dohodak od samostalnog rada	13 142	88,56	1 698	11,44	1 042	61,37	656	38,63
PY080G	Mirovine primljene iz III. Stupa mirovinskog osiguranja	14 831	99,94	9	0,06	7	77,78	2	22,22
PY090G	Naknade vezane za nezaposlenost	14 589	98,31	251	1,69	219	87,25	32	12,75
PY100G	Starosne mirovine	11 562	77,91	3 278	22,09	3 010	91,82	268	8,18
PY110G	Obiteljske mirovine	13 869	93,46	971	6,54	901	92,79	70	7,21
PY120G	Naknade vezane za bolovanje	14 733	99,28	107	0,72	61	57,01	46	42,99
PY130G	Invalidske mirovine	13 468	90,75	1 372	9,25	1 281	93,37	91	6,63
PY140G	Naknade vezane za obrazovanje	14 729	99,25	111	0,75	96	86,49	15	13,51

2.2.7 Pogreške obrade

Pri obradi podataka provodi se detaljna logičko-računska kontrola svih odgovora, npr. kontrola iznosa prema zadanim rasponima, kontrola mogućih odgovora, logička i računska kontrola svih stavki dohotka, logička kontrola podatka o ekonomskoj aktivnosti i šiframa djelatnosti i zanimanja, logička kontrola podataka o obrazovnom statusu itd. Navedene kontrole provode se na setu mikropodatka na razini anketnog upitnika, a ne na setu podataka koji je definiran EU-ovom metodologijom. Moguća je i pogreška u bazi mikropodataka pri završnoj obradi i pripremi podataka za izračun pokazatelja.

2.2.8 Stopa imputacije

Imputacija je proces koji se primjenjuje za zamjenu neprikupljenih, nevažećih ili nedosljednih podataka koji se nisu uspjeli urediti. U Anketi o dohotku stanovništva imputiraju se sve dohodovne varijable za koje se ispitanik izjasnio da prima navedenu vrstu dohotka, ali na pitanje o iznosu tog dohotka nije odgovorio. Sve nedostajuće ili nekonzistentne vrijednosti imputirane su nekom od metoda imputacije, te je stoga stopa imputacije jednaka stopi neodgovora na određenu varijablu iz tablice 7. Stope neodgovora za određenu varijablu.

2.2.9 Stopa uređivanja logičko-računske kontrole (LRK)

Stopa uređivanja podataka je definirana za određene ključne varijable kao odnos između broja jedinica za koje su originalne vrijednosti ispravljene nakon provedene logičko-računske kontrole (LRK) u odnosu na ukupan broj jedinica. Jednostavnije, to je omjer broja ispravljenih podataka (bilo ponovnim telefonskim pozivima bilo logičkim ispravcima koje rezultiraju iz LRK) i ukupnog broja podataka kojima raspolažemo, tj. onih podataka koji su prošli provjere. Stopa uređivanja prikazuje se na razini anketnog pitanja, samo za varijable kojima se odnose na različite vrste dohotka.

Tablica 8. Stopa uređivanja logičko-računske kontrole za određene varijable (neutežena)

Varijabla	Područje obuhvata	Vrijednost (%)
D106 (vrijednost hrane i pića za vlastite potrebe)	Hrvatska	4,37
D77 (oprema za novorođenčad)	Hrvatska	0
D83 (dijete - obiteljska mirovina i sl.)	Hrvatska	4,35

D85 (redoviti novčani primici)	Hrvatska	0
D85_2 (alimentacija)	Hrvatska	0
D89 (dohodak od iznajmljivanja stanova, apartmana, soba, zemljišta)	Hrvatska	0,75
D91_2 (iznajmljivanje poslovnih prostora, vozila ili opreme)	Hrvatska	1,49
D94 (dohodak od poljoprivrede)	Hrvatska	1,02
D95 (vrijednost hrane i pića utrošeno za kućanstvo)	Hrvatska	14,33
I10_A (neto dohodak od nesamostalnog rada)	Hrvatska	0,07
I14_A_Net (regres)	Hrvatska	0,12
I14_B_Net (božićnica)	Hrvatska	0,08
I14_C_Net (prekovremeni sati)	Hrvatska	2,32
I14_D_Net (bonus neto)	Hrvatska	1,96
I14_E_Net (13. plaća)	Hrvatska	0
I14_F_Net (naknada za odvojeni život)	Hrvatska	25
I14_G_Net (jubilara nagrada)	Hrvatska	0,96
I14_H_Net (naknada za prijevoz)	Hrvatska	1,4
I31 (dohodak od samostalnog rada)	Hrvatska	0,27
I36 (dohodak od autorskog djela)	Hrvatska	0
I38 (dohodak od ugovora o djelu)	Hrvatska	0
I47 (dohodak od neposredne pogodbe)	Hrvatska	0,53
I47_2 (dohodak "na ruke")	Hrvatska	1,27
I62 (dohodak od mirovine)	Hrvatska	0,02
I75_B (rodiljna naknada)	Hrvatska	1,49
I77 (naknade po osnovi nezaposlenosti)	Hrvatska	0
I79 (naknade po osnovi invalidnosti)	Hrvatska	0,82
I81 (naknada za bolovanje)	Hrvatska	2,8
I90 (otpremnina)	Hrvatska	2,47

2.2.10 Stopa učinkovitosti logičko-računske kontrole (LRK)

Stopa učinkovitosti LRK omjer je ispravljenih podataka u odnosu na ukupan broj pogrešnih slogova u LRK te za 2015. iznosi 29%.

2.2.11 Pogreška izbora modela

Taj se pokazatelj ne izračunava za Anketu o dohotku stanovništva. Svi primijenjeni modeli za utežavanje podataka i imputiranje nedostajućih metodološki su točni i u skladu s preporukama Eurostata te ne postoji pogreška izbora modela primijenjena u statističkoj obradi.

2.3. Revizija podataka

2.3.1 Politika revizije podataka

Prema Kalendaru objavljivanja statističkih podataka za 2016., objava podataka iz Ankete o dohotku stanovništva 2015. određena je tako da se podaci objavljuju kao prethodni (preliminarni) podaci i konačni podaci. Prethodni (preliminarni) podaci objavljuju se nakon provedene obrade u svim svojim fazama, osim završnih kontrola i verifikacije Eurostata. Konačni podaci objavljuju se nakon provedenih završnih kontrola i verifikacije Eurostata. U završnim kontrolama i prije same verifikacije moguće su određene promjene na podacima koje minimalno utječu na izlazne rezultate.

2.3.2 Praksa revizije podataka

Ako je potrebno ispraviti neki od već objavljenih podataka (osim prethodnih podataka), u tom se slučaju objavljuje ispravak podatka uz napomenu o ispravku.

2.3.3 Prosječna veličina revizije podataka

Ne preporučuje se izračunavanje tog pokazatelja kvalitete za godišnja istraživanja.

2.4. Desezoniranje (vremenska prilagodba)

Taj pokazatelj nije primjenjiv za Anketu o dohotku stanovništva.

3. Pravodobnost i vremenska određenost

3.1. Pravodobnost

3.1.1 Pravodobnost prvih rezultata

Prema kalendaru objavljivanja statističkih podataka za 2016., prethodni (preliminarni) podaci za Anketu o dohotku stanovništva 2015. objavljuju se 6 mjeseci nakon referentnog razdoblja na koji se podaci odnose. Podaci su objavljeni 30. lipnja 2016. odnosno (T+6).

3.1.2 Pravodobnost konačnih rezultata

Prema Kalendaru objavljivanja statističkih podataka za 2016., konačni podaci za Anketu o dohotku stanovništva 2015. objavljuju se 10 mjeseci nakon referentnog razdoblja na koje se podaci odnose odnosno 20. listopada 2016. (T+10).

3.2. Vremenska određenost

3.2.1 Vremenska određenost – isporuka i objavljivanje (DBQI: TP3 (Pokazatelj))

Vremenska određenost jest razdoblje između stvarnog datuma objave podataka i ciljanog datuma za objavu podataka prema Kalendaru objavljivanja statističkih podataka za 2016. Za

podatke Ankete o dohotku stanovništva 2015. sve publikacije objavljene su prema definiranim rokovima, pa vremenska određenost iznosi 100%.

4. Dostupnost i jasnoća

Publikacije s rezultatima istraživanja dostupne su u elektroničkom i tiskanom obliku, kao i na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku: www.dzs.hr.

Sve dodatne informacije vezane uz rezultate te uz samo istraživanje dostupni su na adresi e-pošte stat.info@dzs.hr.

4.1. Naslovi priopćenja u kojima se objavljuju podaci

Pokazatelji siromaštva i socijalne isključenosti u 2015. – konačni rezultati

Pokazatelji siromaštva i socijalne uključenosti u 2015. – prvi rezultati

Ankete o dohotku stanovništva u 2015.

4.2. Naslovi ostalih publikacija u kojima se objavljuju podaci (ljetopis i slično)

Rezultati iz Ankete o dohotku stanovništva objavljuju se u zajedničkim publikacijama Državnog zavoda za statistiku: Statističkom ljetopisu, Statističkim informacijama, Ženama i muškarcima u Hrvatskoj, Hrvatskoj u brojkama, Statistici u nizu.

4.3. On-line baza podataka u kojima se objavljuju podaci (npr. Popis poljoprivrede u PC Axis)

Rezultati Ankete o dohotku stanovništva 2015. trenutno su raspoloživi u obliku on-line baza podataka samo na internetskim stranicama Eurostata:

<http://ec.europa.eu/eurostat/web/income-and-living-conditions/data>

4.4. Dostupnost mikropodataka

Uvjeti prema kojima određeni korisnici mogu imati pristup mikropodacima propisani su Pravilnikom o uvjetima i načinu korištenja povjerljivih statističkih podataka za znanstvene svrhe (NN., br. 137/13.). Mikropodaci su dostupni na razini varijabli definiranih EU-ovom metodologijom, a ne na razini anketnog upitnika.

4.5. Dostupnost metodoloških dokumenata

Metodološka objašnjenja objavljena su u priopćenjima, kao i u publikaciji Rezultati Ankete o dohotku stanovništva, a ostali metodološki dokumenti o istraživanju dostupni su na internetskim stranicama Eurostata:

http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/income_social_inclusion_living_conditions/methodology

Detaljan opis provedene metodologije nalazi se u izvještajima o kvaliteti objavljenima na internetskoj stranici DZS-a o kvaliteti.

5. Usporedivost

5.1. Asimetričnost zrcalnih statistika

Taj pokazatelj nije primjenjiv za Anketu o dohotku stanovništva 2015.

5.2. Usporedivost u tijeku vremena

Usporedivost kao jedna od temeljnih dimenzija kvalitete odnosi se na potrebu da dobiveni podaci i informacije budu usporedivi u vremenu. Podaci za Anketu o dohotku stanovništva 2015. nisu potpuno usporedivi s podacima iz prethodnih godina s obzirom na detaljnije raščlanjivanje pojedinih komponenti dohotka u anketnom upitniku za 2015.

Tablica 9. Usporedba nekih statistika za varijable dohotka na razini kućanstva od 2012. do 2015.

SILC	2012.			2013.			2014.			2015. ¹⁾		
Varijable dohotka na razini kućanstava	zbroj težina	broj opažanja	medijan	zbroj težina	broj opažanja	medijan	zbroj težina	broj opažanja	medijan	zbroj težina	broj opažanja	medijan
HY010	1 511 298	5 818	79 137,89	1 513 881,73	5 341	76 000,00	1 514 264	5 423	77 186,83	1 488 466,05	6 521	84 265,44
HY020	1 512 318	5 822	67 440,00	1 514 509,56	5 344	66 014,00	1 514 442	5 424	66 100,00	1 489 264,08	6 525	71 600,00
HY022	1 443 386	5 529	61 100,00	1 450 502,82	5 077	60 000,00	1 450 553	5 162	60 100,00	1 425 310,26	6 182	65 320,00
HY023	1 184 444	4 250	58 738,00	1 189 994,93	3 869	57 160,00	1 195 042	4 006	58 320,00	1 167 051,17	4 833	63 660,00
HY030G	1 496 612	5 795	1 600,00	1 485 776,00	5 297	1 500,00	1 486 211	5 356	1 500,00	1 464 568,65	6 467	1 500,00
HY040G	58 265	234	15 382,00	58 570,56	226	16 500,00	73 064	287	15 600,00	79 095,96	397	14 600,00
HY050G	243 443	761	7 188,00	239 619,54	634	6 000,00	245 956	651	6 652,00	229 636,88	812	7 184,00
HY060G	47 742	177	7 200,00	54 684,44	193	7 200,00	4 5176	160	7 200,00	73 176,59	330	8 400,00
HY080G	92 278	375	9 000,00	119 258,46	403	7 000,00	120 013	410	8 000,00	91 674,72	393	10 000,00
HY090G	110 856	412	1 800,00	101 285,17	339	1 500,00	81 516	291	1 500,00	101 838,28	469	1 000,00
HY100G	33 683	108	12 937,25	31 459,47	86	13 204,52	48 696	146	12 019,70	63 155,19	249	1 103,13
HY110G	75 819	212	1 000,00	124 867,86	280	1 000,00	120 783	305	850,00	104 451,73	370	800,00
HY120G	458 576	1 579	366,00	383 766,07	1 205	350,00	388 363	1 234	350,00	388 676,91	1 584	400,00
HY130G	60 729	226	6 700,00	48 050,69	184	8 400,00	65 548	233	6 000,00	81 554,93	332	5 000,00
HY140G	1 031 202	3 574	20 141,66	1 029 555,30	3 222	19 229,50	1 039 093	3 360	19 620,22	1 033 562,11	4 163	21 726,43
HY170G	58 0591	2 427	3 120,00	542 081,50	2 121	3 012,00	589 074	2 260	2 400,00	642 877,98	2 999	2 400,00

1) Podaci za 2015. nisu potpuno usporedivi s podacima iz prethodnih godina zbog detaljnijeg raščlanjivanja pojedinih komponenti dohotka u anketnom upitniku za 2015.

Tablica 10. Usporedba nekih statistika za varijable dohotka na razni osoba od 2012. do 2015.

SILC	2012.			2013.			2014.			2015. ¹⁾		
	zbroj težina	broj opažanja	medijan	zbroj težina	broj opažanja	medijan	zbroj težina	broj opažanja	medijan	zbroj težina	broj opažanja	medijan
PY010G	1 303 283	4 145	61 324,95	1 340 757,56	3 921	58 700,34	1 391 890	4 148	57 000,00	1 372 965,44	5 109	62 226,01
PY020G	1 059 92	339	6 750,00	109 005,07	295	4 000,00	98 541	273	6 875,00	169 020,24	628	4 500,00
PY030G	1 303 283	4 145	23 760,31	1 340 757,56	3 921	21 457,57	1 331 890	4 148	21 120,00	1 376 002,34	5 120	25 186,09
PY035G	42 994	119	2 650,00	43 128,59	111	2 086,00	33 410	104	2 400,00	64 367,07	212	1 810,00
PY050G	435 813	1 624	14 666,67	399 744,07	1 262	14 893,62	418 791	1 391	15 333,33	413 422,29	1 698	12 973,75
PY090G	90 374	341	8 400,00	85 828,29	267	7 200,00	87 601	291	7 200,00	60 567,74	251	6 000,00
PY100G	657 040	2 960	29 040,00	647 949,78	2 728	30 000,00	642 455	2 755	30 000,00	658 558,16	3 278	30 000,00
PY110G	215 243	987	21 600,00	211 231,78	913	22 200,00	203 229	858	22 200,00	202 691,10	971	22 800,00
PY130G	307 954	1 283	23 640,00	301 110,75	1 183	23 760,00	300 149	1 204	24 000,00	290 267,19	1 372	24 000,00
PY200G	1 299 130	4 133	5 400,00	1 332 565,48	3 903	5 144,34	1 386 600	4 133	5 150,00	1 365 560,08	5 085	5 371,16

1) Podaci za 2015. nisu potpuno usporedivi s podacima iz prethodnih godina zbog detaljnijeg raščlanjivanja pojedinih komponenti dohotka u anketnom upitniku za 2015.

5.2.1 Duljina usporedivih vremenskih serija

Duljina usporedivih vremenskih serija jest broj izvještajnih razdoblja u vremenskoj seriji od posljednjeg prekida, odnosno od uvođenja istraživanja u statistički sustav. Anketa o dohotku stanovništva uvedena, kao redovito godišnje istraživanje, uvedena je u statistički sustav Republike Hrvatske 2010. Korisnicima je na raspolaganju usporediva petogodišnja serija podataka od 2010. do 2014. Podaci za ADS 2015. nisu potpuno usporedivi s podacima iz prethodnih godina zbog detaljnijeg raščlanjivanja pojedinih komponenti dohotka u anketnom upitniku za 2015.

5.2.2 Razlozi za prekid u vremenskoj seriji

Podaci za ADS 2015. nisu u potpunosti usporedivi s podacima iz prethodnih godina zbog detaljnijeg raščlanjivanja pojedinih komponenti dohotka u anketnom upitniku za 2015. (npr. pitanja udomiteljskih naknada, pitanja naknada po osnovi statusa njegovatelja/roditelja njegovatelja).

6. Koherentnost/smislenost

6.1. Koherentnost/smislenost između kratkoročnih i strukturnih podataka

Pokazatelj se za to istraživanje ne izračunava.

6.2. Koherentnost/smislenost s podacima nacionalnih računa

Pokazatelj se za to istraživanje ne izračunava.

6.3. Koherentnost/smislenost s podacima iz administrativnih izvora

Pokazatelj se za to istraživanje ne izračunava.

7. Troškovi i opterećenje

7.1. Troškovi

Troškovi provedbe Ankete o dohotku stanovništva 2015. na terenu iznosili su 1.181.480 kn, a navedeni iznos uključuje troškove anketara (dio anketara su zaposlenici DZS-a u područnim jedinicama, a dio su vanjski anketari angažirani putem ugovora o djelu) vezano uz prikupljanje podataka ankete ADS 2015. U ove troškove uključeni su i troškovi dolaska anketara na edukaciju.

7.2. Opterećenje

Opterećenje ispitanika podrazumijeva utrošeno vrijeme koje je potrebno da se odgovori na anketni upitnik. Važan faktor koji utječe na opterećenje ispitanika jest broj pitanja u upitniku. U Anketi o dohotku stanovništva ima približno 375 pitanja. Iako svaki ispitanik ne odgovara na svako pojedinačno pitanje, zbog ugrađenih automatskih skokova u programu za unos, sudjelovanje u anketi znatno opterećuje ispitanika. Prosječno trajanje intervjua po kućanstvu iznosilo je 125 minuta te su u sljedećem razdoblju nužni naponi usmjereni na smanjenje opterećenja ispitanika (primjena administrativnih izvora podataka i sl.